אישים באגרות הראי"ה

מייג'ור גנרל לואי ז'אן בולס, המנהל הראשי הבריטי

ראש המטה של אלנבי, והמנהל הראשי של הממשל הצבאי הבריטי בארץ ישראל · 1867–1930

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

לואי ז'אן בולס נולד בשנת 1867, בנו של דיפלומט בלגי. במלחמת העולם הראשונה היה ראש המטה של הגנרל אלנבי, ואחר כך המנהל הראשי של הממשל הצבאי הבריטי בארץ ישראל, עד כינון המנהל האזרחי. נפטר בשנת 1930.

הרב קוק על הגנרל בולס

באייר תר"פ (1920) כתב לו הרב קוק על צער היהדות על שזרים נגעו בכותל המערבי בלי ידיעתה. אם יש צורך בתיקון, תודיע הממשלה לאחד הרבנים הראשיים או לגוף ציבורי יהודי, והם ידאגו שלא תהיה סכנה מן האבנים, אבל שום יד, ובפרט יד זר, לא תיגע בכותל בלי רשותם (כרך ד', אגרת אלו).

האגרות

כרך ד', אגרת אלו: בכ"ט באייר תר"פ, מירושלים: אין לגעת בכותל המערבי בלי רשות הרבנים.

"כבוד המנהל הראשי, מיור גנרל, ל.י. בולס"

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הגנרל בולס, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ד' – אגרת אלו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ט אייר תר"פ - ירושלים **נמען:** המנהל הראשי, מייג'ור גנרל ל"י בולס

צער היהדות על שזרים נגעו בכותל המערבי בלי ידיעתה. אם יש צורך בתיקון, שתודיע הממשלה לאחד הרבנים הראשיים או לגוף ציבורי יהודי, והם ידאגו שלא יהיה סכנה מהאבנים; אבל שום יד, ובפרט יד זר, לא תיגע בכותל בלי רשותם.

עיקרי הדברים

- נגיעה בכותל.
- תיקון רק בהסכמה יהודית.
- עלבון לרגשות הקודש.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה. ירושלים ת"ו[1]. יום כ"ט לחדש אייר תר"פ[2]

כבוד המנהל הראשי, מיור גנרל, ל.י. בולס [לואי בולס, המושל הצבאי הבריטי בארץ ישראל לפני מינוי הנציב העליון] פה, שלום. שר גדול. הנני בזה מביע להדרת כבודו, את הצער הגדול של היהדות הארץ-ישראלית ושל היהדות הכללית של כל העולם כלו, שכלנו מרגישים אותה בנפשנו. על אשר הרשו לעצמם אנשים זרים שאינם מבני דתינו, לנגע באותה הנחלה [בשנת תר"פ החלו אנשי הווקף המוסלמי בתיקונים בכותל המערבי ללא תיאום עם היהודים] הקדושה לנו קדש קדשים, זכרונינו העתיק והקדוש קדושת עולמים. זהו הכותל המערבי של מקום בית מקדשנו (מקדש ה' אל עולם, שהוא עתיד להיות בית תפלה לכל העמים [ישעיהו נו, ז]). שום אמתלא של תקון ושל יפוי לא תוכל להיות מועלת לעשות בהכותל הקדוש הזה שנויים בלא ידיעתנו, ובלא המלכתם [ובלי התייעצות עם] של באי-כח היהדות.

ע"כ[3] הנני מבקש מכבודך, אדון נעלה, שתשתדל בכל כח השפעתך הכבירה, שאותו הזכות העתיק השומר על מורשתינו לא יפגע משום אדם שבעולם. אם ימצא איזה צורך של תקון בהכותל הקדוש הזה, תואיל נא הממשלה להודיע את הדבר, לבאי-כח היהדות לאחד הרבנים הראשיים של העדה, או לאיזה כח צבורי יהודי בטוח. ואנחנו הננו תמיד נכונים למלא את הדרישה, באופן שלא יהיה בשום אופן חשש נזק ע"י[4] אבני הכותל לשום אדם בעולם. אבל חלילה לשום יד, ובפרט יד של זר, לנגע בכל הוד השיבה של הכותל הקדוש הזה, מבלי הרשאתינו, שזהו לנו עלבון דוקר עד הנפש בכל רגשות הקדש שלנו. בטוח אני בעדינות-רוחו, שדברי אלה יהיו לו לרצון, וימלא את דרישתנו הצודקת. ברגשי כבוד נעלים.

1. ת"ו - תבנה ותכונן
2. תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
3. ע"כ - על כן
4. ע"י - על ידי